

[Schrøder.]

indeholder jo en Række Momenter, som jeg naturligvis ikke skal komme ind paa, Momenter, som ikke stiller de paagældende Lodsejere og forskellige Venstreførere i nogen særdeles flatterende Belysning. Jeg skal nøjes med at fastslaa et Par Kendsgerninger i Forbindelse med denne Affære, som efter Sigende skal være den oprindelige Aarsag til, at Forslaget til denne Tugthuslov er blevet fremsat.

Som første Moment skal jeg nævne, at der fra 1915 til 1921 var overenskomst-mæssige Arbejdsforhold mellem Aktieselskabet „Kolindsund“ og Landarbejderforbundet, og der herskede den Gang Fred og Ro i Kolindsund. Saa opløstes Aktieselskabet i 1921, og Landarbejdernes Afdelingsformand henvendte sig til de nye Ejere for at faa det hidtidige Overenskomstforhold opretholdt. Han blev jaget ud af Gaarden og truet med Egespiret. Jeg ved ikke, om denne Optræden fra Kolindsund-Herrerens Side kan komme ind under Lovforslagets Betegnelse „uberettiget“, det staar mig ikke klart, om Egespiret først skal sættes i Bevægelse, for at det kan ske. Landarbejderforbundet søgte Gang paa Gang at faa Forhandlinger i Gang med de stormodige Kolindsund-Herrer, men de vilde ikke vide af Landarbejderforbundet, de vilde kun forhandle med deres egne Folk og saa endda kun med tre bestemte Personer, som de selv skulde udpege. Ja, det tror jeg! Naar Kolindsunds Landarbejdere stod helt alene, ikke havde Landarbejderforbundet i Ryggen, og naar Forhandlingerne paa deres Vegne skulde føres af Folk, som Arbejdsgiverne selv havde udpeget, kunde vistnok Organisationsretten godt gaa hjem og lægge sig; Resultatet vilde naturligvis kun være blevet det, som nu er Venstres nye Program-punkt, og som jeg haaber, de loyalt vil trykke op i deres Program, nu da det er sagt saa mange Gange: Arbejd for, hvad Herren vil give! Landarbejderforbundet opgav imidlertid ikke Ævred, før Ejerlavets Formand, Proprietær Andersen, efter hvad han selv har skrevet i „Grenaa Folketidende“ for 20. September 1923, telefonisk siger til Landarbejderforbundets Repræsentant, Hr. Marius Olsen: Hvis Arbejderne ikke var tilfredse med Forholdene, stod det dem frit for at gaa, naar de vilde, og for Arbejdsgivernes Skyld maatte de gaa ved Ugens Udgang, om de ønskede det. Ja, Kommentarer til denne Udtalelse er for saa vidt overflødige, Arbejderne havde at underkaste sig eller ogsaa at gaa.

Naar Konflikten i Kolindsund opstod og antog en saa bitter Form, var det kun, fordi Ejerlavet derovre krænkede Arbejdernes grundlovsmæssige Ret til Sammenslutning og Organisation, og derfor er det faktisk Kolindsund-Herrerne, der i denne Sag er den angribende Part. Ja, vil man saa sige, men Landarbejderne drev Boykotten for vidt, og det giver sig bl. a. Udtryk i det tidt nævnte Memorandum; dér betegnes Blokaden af denne Forfatter, der, som jeg allerede har udtalt, ikke er Fagforeningsmand og vist knapt nok Fagforeningsven, som et grelt Tilfælde. Men Højesteret har jo dømt, at Kolindsund-Herrerne har Ret til at berøve Arbejderne Husly og Føde, jage dem ud af deres Boliger, hvis de ikke i et og alt vil falde til Føje. Men hvis saa Arbejderne gør en lille Smule Gengæld ved at genere de samme Herrers Afsetningsmuligheder, altsaa Adgang til Fortjeneste, ifalder de store Erstatninger, dobbelt saa store som de Indtægter, som de samme Ejere derovre i Kolindsund plejer at opgive til Skattevæsenet. Ja, der er saa sandelig Lov og Ret her i Danmark, men der er altsaa ikke nok, for nu kommer Venstre med et nyt Lovforslag, hvorefter de paagældende foruden de Erstatninger, som jeg og andre organiserede Arbejdere har været med til at udrede, skal idømmes Fængsel paa ubegrænset Tid og Bøder indtil 100 000 Kr.

At denne Sag vedrørende Kolindsund er blevet udnyttet politisk af Venstre, bevises i høj Grad af en Skrivelse til Landarbejderforbundet, der er afsendt af en af de blokerede Landmænd, Hr. Proprietær I. B. Østergaard, „Pognæs“ pr. Kolind, som paa et vist Tidspunkt havde ønsket en Afslutning af Striden. Han skriver den 19. November 1924: „Der er Folk udefra, der blander sig i Sagen, Folk, der mistænkeliggør og tages mere Hensyn til end mig . . . Jeg beklager alt, hvad der vanskeliggør en Afslutning.“ Og han tilføjer en halv Snes Maaneder efter i en Skrivelse af 5. Oktober 1925: „Det er de politiske Organisationer, der paavirker, det er i hvert Fald min Tro. Forligsarbejdet er næsten pinligt.“

Se, hvad det er for Folk, der har blandet sig i denne Strid og umuliggjort, at der kom en Ordning paa dette Forhold, det ved vi jo her i dette høje Ting, idet det var den 11. November 1924, altsaa umiddelbart før den førstnævnte Skrivelse var afsendt, at det ærede Medlem Hr. Pinstrup rejste Sagen her i Folketinget paa en mildest talt tendentios Maade, og kort efter fremkom det første Forslag til Lov om